

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av bilagan till lagen om punktskatt på läskedrycker

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om punktskatt på läskedrycker ändras så att punktskatten på läskedrycker höjs. Skattehöjningen gäller alla läskedrycker, men dock så att höjningen fokuserar på drycker som innehåller socker. Punktskatten på läskedrycker som innehåller mer än 0,5 procent socker höjs från 22 cent till 27 cent per liter färdig dryck. Punktskatten på övriga läskedrycker höjs från 11 cent till 12 cent per liter. Punktskatten på dryckpulver som innehåller socker höjs från 140 cent till 172 cent per kilogram, och punktskatten på övriga dryckpulver från 95 cent till 104 cent per kilogram.

Till följd av skattehöjningen stiger detaljhandelspriserna på läskedrycker som innehåller socker uppskattningsvis med i genomsnitt tre procent och detaljhandelspriserna på övriga läskedrycker med ungefär en procent.

Den föreslagna höjningen ökar intäkterna av punktskatten på läskedrycker med cirka 25 miljoner euro per år.

Propositionen hänför sig till statens budgetproposition för år 2019 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2019.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
MOTIVERING	3
1 Nuläge.....	3
1.1 Lagstiftning	3
1.2 Praxis.....	5
1.3 EU-lagstiftningen och den internationella utvecklingen	8
1.4 Bedömning av nuläget.....	11
2 Målsättning och förslag.....	11
2.1 Målsättning.....	11
2.2 Alternativ.....	12
2.3 Förslag.....	12
3 Propositionens konsekvenser	12
3.1 Ekonomiska konsekvenser	12
3.2 Konsekvenser för folkhälsan	14
4 Beredningen av propositionen	14
5 Samband med andra propositioner.....	14
6 Ikraftträdande	15
LAGFÖRSLAG	16
Lag om ändring av bilagan till lagen om punktskatt på läskedrycker.....	16
BILAGA	17
BILAGA	19
PARALLELLTEXT	19
Lag om ändring av bilagan till lagen om punktskatt på läskedrycker.....	19

MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagstiftning

Bestämmelser om den punktskatt på läskedrycker som ska betalas till staten finns i lagen om punktskatt på läskedrycker (1127/2010). För läskedrycker har det i Finland från och med 1940 tagits ut punktskatt, den nuvarande lagen om punktskatt på läskedrycker trädde i kraft vid ingången av 2011. Fram till utgången av 2016 hette lagen lag om punktskatt på sötsaker, glass och läskedrycker och med stöd av den uppbars punktskatt utöver på läskedrycker även på sötsaker och glass.

De produkter som är belagda med punktskatt anges enligt produktgrupp i punktskattetabellen i bilagan till lagen genom hänvisning till respektive nummer i Europeiska unionens kombinerade nomenklatur, nedan *tulltariffen*. Med stöd av lagen tas punktskatt i stor utsträckning ut på sådana alkoholfria drycker och drycker som innehåller endast en liten mängd alkohol och sådana produkter som används för tillverkningen av dryckerna och som ingår i kapitel 22 i tulltariffen och i nummer 2009, 2106, 3302 och 3824. Till dessa produkter hör bl.a. lemonad, mineralvatten, drickfärdig saft, proteindrycker, smaksatt mjölk, koncentrat som används vid tillverkning av saft och dryckes ingredienser i fast form. Punktskatten fastställs enligt mängden färdig dryck, vilket innebär att punktskatten för drycker som ska spädas ut, såsom saftkoncentrat, fastställs på basis av utspädningsförhållandet.

På vatten under nummer 2201 tas det ut punktskatt på läskedrycker om produkten är förpackad i en detaljhandelsförpackning som rymmer högst fem liter. Exempelvis sådant hushållsvatten ur vattenledningar eller brunnar som inte förpackas i detaljhandelsförpackningar omfattas därför inte av skatten.

På drycker vars alkoholhalt överstiger 1,2 volymprocent tas det punktskatt med stöd av lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/1994). Även öl vars alkoholhalt överstiger 0,5 volymprocent omfattas av punktskatt på alkohol. Drycker och öl med en alkoholhalt som understiger dessa gränser anses som läskedrycker, och för dem tas punktskatt ut med stöd av lagen om punktskatt på läskedrycker.

Lagen om punktskatt på läskedrycker tillämpas inte på läskedrycker som tillverkas av småskaliga producenter. Som småskaliga producenter betraktas tillverkare som är oberoende av andra tillverkare i samma bransch och som under ett kalenderår har frisläppt högst 50 000 liter läskedryck för konsumtion. På befrielse av småskalig produktion från skatt tillämpas kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse. Skattefriheten gäller också importprodukter som uppfyller motsvarande kriterier.

Lagen tillämpas inte heller på vissa livsmedel för särskilda ändamål, såsom livsmedel för speciella medicinska ändamål, modersmjölksersättning, barnmat och bantningspreparat. Lagstiftningen om dessa håller på att förnyas. De förordningar och beslut som handels- och industriministeriet har antagit tillämpas tills de delegerade förordningar som antagits eller antas med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 609/2013 om livsmedel avsedda för spädbarn och småbarn, livsmedel för speciella medicinska ändamål och komplett kostersättning för viktkontroll börjar tillämpas. Utöver sådana livsmedel för särskilda näringsändamål som baserar sig på specialbestämmelser omfattar punktskatten på läskedrycker inte synnerligen energifattiga livsmedel för särskilda näringsändamål avsedda för viktkontroll, kosttillskott

som uppfyller de krav som föreskrivs i livsmedelslagen (23/2006) samt läkemedelspreparat enligt läkemedelslagen (395/1987).

Bestämmelserna om punktskatt på läskedrycker har ändrats tre gånger under den tid som lagen om punktskatt på läskedrycker varit i kraft. Vid ingången av 2012 höjdes punktskatten på läskedrycker och preciserades regleringen gällande beskattningen av konstgjort smaksatta dryckpulver. Vid ingången av 2014 ändrades lagen så att punktskatten på läskedrycker delades upp på två nivåer på basis av dryckernas sockerhalt. Till lagen fogades en definition på sockerfria produkter, enligt vilken med sockerfria avses produkter som innehåller monosackarider och disackarider, dock inte polyoler, högst 0,5 gram per 100 gram eller 100 milliliter. Punktskatten på sockerfria drycker hölls kvar på 11 cent per liter, punktskatten på övriga drycker, dvs. drycker som innehåller mer än 0,5 procent socker, höjdes till 22 cent per liter. Skatten på dryckpulver som innehåller socker höjdes till 140 cent per kilogram medan skatten på sockerfria dryckpulver hölls kvar på 95 cent per kilogram. Dessutom föreskrevs att kosttillskott, synnerligen energifattiga livsmedel för särskilda näringsändamål avsedda för viktkontroll och läkemedelspreparat inte ska omfattas av skatten och preciserades beskattningen av pulver och koncentrat som används vid tillverkning av drycker.

Den senaste ändringen av punktskatten på läskedrycker gjordes år 2014 samtidigt som punktskatten på sötsaker och glass slopades. Lagen ändrades så att icke-smaksatta växtbaserade drycker som ersätter mjölk och isbitar inte längre omfattas av punktskatten på läskedrycker och lagens rubrik ändrades till lag om punktskatt på läskedrycker.

Tabell 1. Skattenivåerna för läskedrycker åren 2010—2018

År	Skattenivå	Skattenivå (dryckpulver)
2010	4,5 cent/l	34 cent/kg
2011	7,5 cent/l	75 cent/kg
2012	11 cent/l	95 cent/kg
2013	11 cent/l	95 cent/kg
2014	11 eller 22 cent/l	95 eller 140 cent/kg
2015	11 eller 22 cent/l	95 eller 140 cent/kg
2016	11 eller 22 cent/l	95 eller 140 cent/kg
2017	11 eller 22 cent/l	95 eller 140 cent/kg
2018	11 eller 22 cent/l	95 eller 140 cent/kg

För att undvika dubbel beskattning är läskedrycker som används för tillverkning av läskedrycker och alkoholdrycker skattefria. Också läskedrycker som används vid tillverkning av läkemedel och som råvaror vid industriell produktion av andra livsmedel är skattefria, liksom även export.

På alla sådana detaljhandelsförpackningar som har en volym på högst fem liter och som innehåller drickfärdiga drycker som ingår i kapitel 22 i tulltariffen tas det ut punktskatt på dryckesförpackningar. Skattebeloppet är 51 cent per liter förpackad produkt. Punktskatt på dryckesförpackningar tas inte ut på dryckesförpackningar som är återanvändbara och ingår i ett pantbaserat retursystem eller på förpackningar som framställts av vätskekartong. Även förpackningar som innehåller drycker producerade av småskaliga producenter står utanför beskattningen. Som småskaliga producenter betraktas i fråga om beskattningen av dryckesförpackningar tillverkare som är oberoende av andra tillverkare i samma bransch och som under ett kalenderår har frisläppt dryckesförpackningar som innehållit högst 50 000 liter dryck för konsumtion. I punktskattelagen (182/2010) föreskrivs det om beskattnings- och skatteuppbördsförfarandena, skattskyldighet, annan skattefrihet och skattekontroll i fråga om läskedrycker.

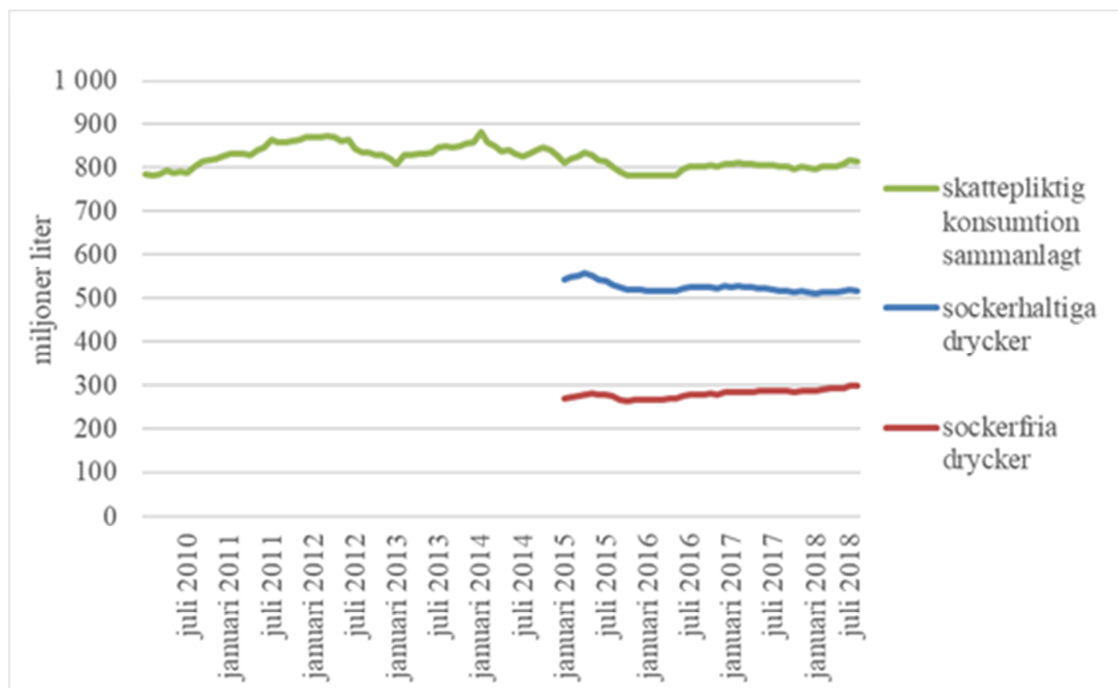
Punktbeskattningen, inklusive beskattningen av läskedrycker, och dess skattekontroll hör till Skatteförvaltningens uppgifter. Tullen handhar dock tillsynen över punktbeskattningen samt brottsundersökningen. Dessutom ansvarar Tullen i vissa situationer för beskattningen av punktskattepliktiga produkter som importeras från områden utanför Europeiska unionen. Tullen administrerar de befintliga datasystemen för punktbeskattning tills punktbeskattningen överförs till att verkställas av Skatteförvaltningen med den färdiga programvara som stegvis kommer att tas i bruk.

1.2 Praxis

Konsumtion och prisutveckling

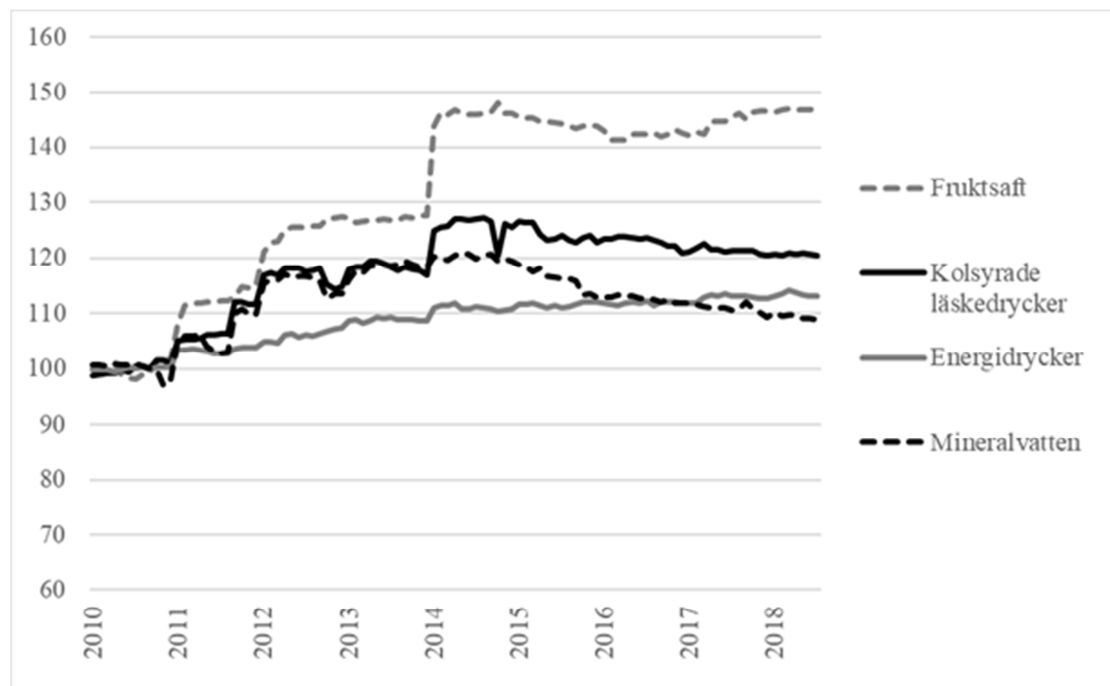
År 2017 beskattades cirka 800 miljoner liter läskedrycker. Av dessa var drygt en tredjedel sockerfria drycker och knappt två tredjedelar sockerhaltiga drycker. Konsumtionen av skattepliktiga drycker minskade från föregående år med cirka en procent. Konsumtionen av skattepliktiga läskedrycker har varit relativt stabil under de senaste åren. Konsumtionen av sockerhaltiga drycker tycks dock ha sjunkit något samtidigt som konsumtionen av sockerfria drycker ökat. Koncentratens andel av konsumtionen av skattepliktiga drycker uppgår till knappt en femtedel.

Figur 1. Konsumtionen av skattepliktiga läskedrycker från och med 2010, 12 månaders glidande summa

Prisutvecklingen för mineralvatten och andra läskedrycker som omfattas av punktskatten på läskedrycker har enligt Statistikcentralens konsumentprisindex varit sjunkande sedan 2014. Mellan 2014 och 2017 har priserna på mineralvatten sjunkit med cirka åtta procent och priserna på kolsyrade läskedrycker med knappt fyra procent. Priserna på så kallade energidrycker har ökat med drygt en procent och priserna på fruktsaft sjunkit med cirka en procent.

Figur 2. Prisutvecklingen för mineralvatten och vissa andra läskedrycker från och med 2010, år 2010=100

Källa: Statistikcentralen, konsumentprisindex

Skatteintäkter

Intäkterna från punktskatten på läskedrycker år 2017 var 145 miljoner euro. År 2018 beräknas skatteintäkterna öka något. Skatteintäkterna har under senaste åren varit av ungefär samma storleksordning, med undantag höjningen av punktskatten på läskedrycker i början av 2014, vilket ledde till en ökning av skatteintäkterna med drygt 50 miljoner euro.

Tabell 2. Skatteintäkterna från läskedrycker åren 2010—2017

År	Mn euro
2010	37
2011	63
2012	88
2013	94
2014	146
2015	142
2016	144
2017	145

1.3 EU-lagstiftningen och den internationella utvecklingen

Europeiska unionens lagstiftning

Punktskatten på alkoholdrycker, tobaksprodukter och energiprodukter har harmoniserats genom produktspecifika direktiv om skattestrukturen och minimiskattenivåerna. Dessutom har förfarandebestämmelserna om produkterna harmoniserats genom rådets direktiv 2008/118/EG om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG, nedan *punktskattedirektivet*. I direktivet föreskrivs om allmänna regler för punktskatt inom unionen och säkerställs fri rörlighet för produkterna vid handel mellan medlemsstaterna samt säkerställs att produkterna beskattas på ett behörigt sätt.

Utöver harmoniserade punktskatter kan medlemsstaterna ta ut nationella punktskatter, om de följer punktskattedirektivet och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nedan *FEUF*. Enligt punktskattedirektivet kan medlemsstaterna ta ut punktskatt också på andra produkter, men detta får inte leda till gränsformaliteter. Principen om icke-diskriminering och bestämmelserna om statliga stöd i FEUF bildar de viktigaste begränsningarna i fråga om nationella skatter.

Enligt artikel 110 i FEUF ska ingen medlemsstat, direkt eller indirekt, på varor från andra medlemsstater lägga interna skatter eller avgifter, av vilket slag de än är, som är högre än de skatter eller avgifter som direkt eller indirekt läggs på liknande inhemska varor. Detta innebär att den skatt som tas ut på inhemska produkter och på importerade produkter ska vara lika stor och grunderna för fastställande av skatt ska vara enhetliga. Principen om icke-diskriminering ska därmed beaktas när skattebas och skattefrihet fastställs. Till exempel inhemska bärsaft kan således inte ges en skattemässigt fördelaktigare ställning än importerade safter. Beskattningen av importerade produkter ska också administrativt vara lika enkel som i fråga om inhemska produkter.

De nationella skatterna ska också vara förenliga med bestämmelserna om statliga stöd i FEUF. Beskattningen kan innehålla t.ex. sådana stödelement i form av skattefrihet som enligt artikel 107 i FEUF anses vara statliga stöd om de inte är förenliga med det allmänna skattesystemet

och uppfyller de övriga villkoren för statliga stöd. Snedvridning av konkurrensen och selektiva stöd bör särskilt beaktas. Skattesystemet ska vara sådant att ingen kan anse sig få otillbörliga konkurrensfördelar, t.ex. till följd av skattefrihet eller genom lämnande utanför tillämpningsområdet för punktskatten. Begränsningar av skattebasen för skatt som tas ut på statsfinansiella grunder har dock inte när det gäller statliga stöd tills vidare ansetts problematiska i EU:s rättspraxis.

Punktskatt på läskedrycker i vissa länder

I flera av Europeiska unionens medlemsstater uppbärs punktskatt på läskedrycker.

I Belgien har punktskatt på läskedrycker tagits ut för alkoholfria drycker sedan 1990-talet. Som en del av en större skattereform höjdes punktskatten vid ingången av 2016 med 3,08 cent per liter till 6,81 cent per liter. Avsikten med reformen var att flytta beskattningens tyngdpunkt från beskattning av arbetsinkomsterna till beskattning av sådan konsumtion som är förknippad med negativa externa effekter. Vid ingången av 2018 steg punktskatten på vatten som innehåller socker eller sötningsmedel samt andra drycker som hör till tulltariffnummer 2202 till 11,92 cent per liter. Skatten på koncentrat som används för framställning av dessa drycker är 71,54 cent per liter och skatten på dryckesingredienser i fast form 119,23 cent per kilogram. Skatten på smaksatt men osötat vatten hölls kvar på 6,81 cent per liter. Skatten på koncentrat som används för framställning av dessa drycker är 40,88 cent per liter och skatten på dryckesingredienser i fast form 68,13 cent per kilogram. Punktskatt tas inte ut på mjölk-, ris- eller sojabaserade drycker, frukt- eller grönsakssaft som hör till tulltariffnummer 2009 eller icke smaksatt och osötat vatten. Punktskatten på svaga alkoholdrycker som inte omfattas av alkoholbeskattningen är 3,75 cent per liter. För orostat kaffe tas ut en skatt på 20 cent per kilogram, för rostat kaffe 25 cent per kilogram och för kaffeextrakt 70 cent per kilogram.

I Frankrike tas det ut punktskatt på alkoholfria drycker som innehåller socker eller sötningsmedel och som hör till tulltariffnummer 2009 och 2202, dvs. bland annat för lemonad och sockrad fruktsaft. Skatt har tagits ut sedan 2012. Skatt tas inte ut för mjölk- eller sojabaserade drycker, mjölkprodukter avsedda för småbarn eller vissa näringslösningar. Sedan juli 2018 är skatten på drycker som innehåller socker graderad i 16 skatteklasser enligt mängden socker som tillsatts till drycken. Skatten på drycker som innehåller högst ett gram socker per 100 milliliter är tre cent per liter. Skatten stiger gradvis så att den är 23,5 cent per liter när sockerhalten är 15 gram per 100 milliliter. När sockerhalten överskrider detta, är skatten 23,5 cent per liter plus 2 cent för varje ytterligare gram socker. Skatten på drycker som sötats med sötningsmedel är tre cent per liter, oberoende av mängden sötningsmedel. Om drycken innehåller både tillsatt socker och sötningsmedel, tas bägge skatterna ut för produkten. Skatten stiger årligen enligt konsumentprisindex. För svaga alkoholdrycker som inte omfattas av alkoholbeskattningen tas det ut skatt på samma sätt som för alkoholfria drycker med motsvarande sockerhalt. För mineralvatten tas det ut en särskild skatt på 0,58 cent per liter.

I Lettland tas det ut punktskatt på vatten och mineralvatten som innehåller tillsatt socker, sötningsmedel eller smakämnen, för övriga alkoholfria drycker samt för svaga alkoholdrycker som inte omfattas av alkoholbeskattningen. Skattebeloppet är 7,4 cent per liter. Frukt- och grönsakssaft är befriad från skatt. I Lettland tas dessutom ut en skatt på 142,29 cent per kilogram för kaffe och kaffeextrakt.

I Ungern stiftades 2011 en lag om skatt på produkter som rör folkhälsan. Lagen omfattar bland annat drycker som hör till tulltariffnummer 2009 och 2202, som innehåller över åtta gram tillsatt socker per 100 milliliter. Drycker som innehåller minst 25 procent frukt är befriade från skatt. Skatten uppgår till två cent per liter färdig dryck och 65 cent per liter koncentrat. För så kallade energidrycker som överskrider en viss koffein- eller taurinhalt tas det ut en skatt på 75

cent per liter. För smaksatt öl och alkoholdrycker som innehåller läskedrycker tas det ut en skatt på sex cent per liter, om deras sockerhalt överskrider fem gram socker per 100 milliliter.

Från och med maj 2017 har det i Katalonien i Spanien tagits ut en regional skatt på läskedrycker som har sötats med till exempel socker, honung eller fruktos. Skatt tas inte ut för frukt- eller grönsakssaft, för osötade mjölkprodukter eller för produkter som ersätter mjölkprodukter. Yoghurtsdrycker och drycker för medicinska ändamål är också befriade från skatt. Skattebeloppet är graderat enligt sockerhalt så att skatten på drycker som innehåller minst fem gram socker per 100 milliliter är åtta cent per liter och skatten på drycker som innehåller över åtta gram socker per 100 milliliter är 12 cent per liter. De skattskyldiga är förpliktade att överföra skattebeloppet på slutkonsumenterna.

I Storbritannien togs i april 2018 i bruk en skatt för läskedrycksindustrin som gäller drycker som innehåller socker. Syftet med skatten är att styra dryckestillverkarna till att sänka sockerhalterna i sina produkter och på så sätt påverka framför allt övervikt hos barn. Skatten omfattar drycker som innehåller minst fem gram tillsatt socker som härstammar från någon annan källa än fruktsaft, grönsakssaft eller mjölk per 100 milliliter. Mjölkbaserade produkter och drycker som ersätter mjölk, såsom bland annat soja- och mandeldrycker, drycker som ersätter alkohol, som till exempel alkoholfritt öl och vin samt drycker som används för medicinska eller andra särskilda ändamål omfattas inte av skatten. Skatten på drycker som innehåller minst fem gram socker per 100 milliliter är cirka 20 cent och skatten på produkter som innehåller minst åtta gram socker per 100 milliliter är cirka 27 cent per liter.

Irland tog vid ingången av 2018 i bruk en hälsobaserad skatt på drycker som sötats med socker. Skatt tas ut för drycker som hör till tulltariffnummer 2009 och 2202 som innehåller tillsatt socker och vilkas totala sockerhalt är minst fem gram socker per 100 milliliter. Skatt tas inte ut för alkoholfritt öl eller vin, för soja- eller mjölkbaserade drycker eller för kosttillskott. Skatten på drycker som innehåller minst fem gram socker per 100 milliliter är 16,26 cent och skatten på drycker som innehåller minst åtta gram socker per 100 milliliter är 24,39 cent per liter.

Estlands parlament godkände år 2017 en skatt på sötade drycker som enligt planerna skulle tas i bruk vid ingången av 2018. Lagen stadfästes dock inte, utan den återremitterades för behandling i parlamentet. Lagen har tills vidare inte satts i kraft. Det huvudsakliga syftet med skatten var att uppmuntra producenterna att minska mängderna socker och sötningsmedel i sötade drycker och att hjälpa konsumenterna att minska den mängd socker och sötningsmedel som de använder. Skatten fokuserade på drycker med minst fem gram tillsatt socker per 100 milliliter eller som innehåller sötningsmedel. De sötade dryckerna hade definierats med hjälp av tulltariffnummer. Kosttillskott, livsmedel för särskilda ändamål och drycker för medicinskt bruk var befriade från skatt. Avsikten var att efter det att Europeiska kommissionen gett sitt godkännande inom ramen för förfarandet för statligt stöd befria frukt- och grönsakssaft utan socker eller sötningsmedel, mjölk och mjölkprodukter och vegetabiliska drycker som ersätter mjölk från skatten. Skattebeloppet var graderat enligt sockerhalt så att skatten på drycker som innehåller minst fem gram socker per 100 milliliter var 10 cent per liter och skatten på drycker som innehåller över åtta gram socker per 100 milliliter var 30 cent per liter. Skatten på drycker som innehåller sötningsmedel var 10 cent per liter, oberoende av mängden sötningsmedel.

Danmark hade länge en punktskatt på läskedrycker som togs ut bland annat för mineralvatten, lemonad, saft, nektar och koncentrat. Skatten slopades år 2014 delvis på grund av snedvridningar i anslutning till gränshandeln.

Utöver flera medlemsstater i Europeiska unionen tar också Norge ut punktskatt på alkoholfria drycker och koncentrat som innehåller tillsatt socker eller konstgjort sötningsmedel. Skattebeloppet är cirka 49 cent per liter för sötade läskedrycker och ca 299 cent per liter för koncentrat.

Skatten på saft som baseras på frukt, bär eller grönsaker och som inte innehåller tillsatt socker är cirka 18 cent per liter och för motsvarande koncentrat 107 cent per liter.

1.4 Bedömning av nuläget

Punktskatten på läskedrycker har under de senaste 30 åren höjts tre gånger, 2011, 2012 och 2014. Skattens realvärde hade sjunkit före den första höjningen, eftersom punktskatten på läskedrycker är en fast, mängdbaserad skatt som inte hade höjts på en lång tid. Sedan den senaste höjningen av läskedrycksskatten på alla läskedrycker vid ingången av 2012 har den allmänna prisnivån stigit med 4,6 procent.

Skattebasen för punktskatten på läskedrycker är omfattande och täcker huvudsakligen alla drickfärdiga läskedrycker, produkter i vätskeform lämpliga för tillverkning av läskedrycker och dryckes ingredienser i fast form. Endast undantag som är nödvändiga på grund av syftet med skatten omfattas inte av punktskatten på läskedrycker. Användningsändamålet när det gäller livsmedel för särskilda näringsändamål är ett annat än när det gäller läskedrycker, och det vatten som inte omfattas av beskattningen används i regel i annat syfte än drickbart förpackat vatten. Senast slopades icke-smaksatta växtbaserade drycker som ersätter mjölk samt isbitar ur skattebasen vid ingången av 2017. Genom ändringen förenhetligades den skattemässiga behandlingen av mjölk, och vegetabiliska drycker som ersätter mjölk, såsom bl.a. sojadrycker och havredrycker.

Skatten, som har ett statsfinansiellt syfte, graderades år 2014 i två skattenivåer på basis av sockerhalt, genom vilket i skatten infördes hälsostyrning från sockerhaltiga drycker till sockerfria drycker. Ändringen motiverades bland annat med att finländarna konsumerar mycket socker, över rekommendationerna för intag hos barn och unga. Sockerhaltiga drycker är den viktigaste sackeroskällan bland män i arbetsför ålder, barn och unga.

Enligt näringsrekommendationerna från statens näringsdelegation 2014 bör man använda kranvatten som törstsläckare, kan man dricka juice ett glas om dagen i samband med måltider och bör sockrade drycker inte användas regelbundet. I delegationens särskilda dryckesrekommendationer konstateras att socker ökar energiinnehållet i drycker, bidrar till fetma och orsakar hål i tänderna. Dryckerna kan bidra kraftigt till energiintaget, eftersom de används mycket och inte ger samma mättnadskänsla som fast föda.

Världshälsoorganisationen publicerade år 2016 rekommendationer för att motarbeta övervikt och diabetes (WHO 2015: Fiscal Policies for Diet and Prevention of Noncommunicable Diseases; WHO 2016: Report of the Commission on Ending Childhood Obesity). Organisationen rekommenderade bland annat ibruktage av en effektiv skatt på sockerhaltiga drycker för att minska konsumtionen av sådana produkter.

Konsumtionen av sockerhaltiga drycker i Finland tycks ha sjunkit något samtidigt som konsumtionen av sockerfria drycker ökat. År 2017 stod sockerhaltiga drycker dock för ungefär två tredjedelar av konsumtionen av läskedrycker.

2 Målsättning och förslag

2.1 Målsättning

Målet med propositionen är att öka statens skatteinkomster. Enligt regeringsprogrammet för statsminister Sipiläs regering ska tyngdpunkten i beskattningen överföras från beskattning av arbete och företagande till i synnerhet miljöskatter. I samband med förhandlingarna om budgetpropositionen för 2019 beslutade regeringen i augusti 2018 höja punktskatten på läske-

drycker med 25 miljoner euro på årsnivå som motvikt till skattegrundsändringarna som lindrar beskattningen av arbete.

Syftet med propositionen är också att öka skattens styrande verkan från sockerhaltiga drycker till sockerfria drycker genom att höjningen fokuseras på sockerhaltiga drycker.

2.2 Alternativ

Ökningen av intäkterna från punktskatten på läskedrycker med 25 miljoner euro på årsnivå kunde också genomföras som en jämn höjning i euro för de båda produktgrupperna inom läskedrycksskatten. En jämn höjning skulle innebära en procentuellt sett större höjning för sockerfria drycker än för sockerhaltiga drycker. Höjningens inverkan på priserna skulle i eurobelopp vara samma för alla drycker, men den procentuella prisförändringen skulle vara beroende av produktens pris.

Syftet med läskedrycksskatten är i första hand att öka statens skatteinkomster. Med skatten eftersträvas dock också en styrning av konsumtionen från sockerhaltiga drycker till sockerfria drycker. För att göra denna påverkan större har man i propositionen beslutat sig för att föreslå att skattehöjningen i större utsträckning ska fokuseras på sockerhaltiga drycker. För att beakta inflationens verkningar är det dock även motiverat att höja skatten på sockerfria drycker.

2.3 Förslag

I propositionen föreslås att punktskatten på alla läskedrycker höjs. Det föreslås att skattehöjningen inriktas så att höjningen fokuseras på sockerhaltiga drycker.

För att uppnå de eftersträfvade ökade intäkterna från läskedrycksskatten på 25 miljoner euro höjs punktskatten på läskedrycker som innehåller över 0,5 gram socker per 100 milliliter med fem cent per liter, dvs. från 22 till 27 cent per liter färdig dryck. Punktskatten på övriga läskedrycker höjs med en cent från 11 cent till 12 cent per liter. Punktskatten på dryckesingredienser i fast form som innehåller över 0,5 gram socker per 100 milligram höjs med 32 cent från 140 cent till 172 cent per kilogram och punktskatten på övriga dryckesingredienser med nio cent från 95 till 104 cent.

Det föreslås att den punktskattetabell som ingår som bilaga till lagen om punktskatt på läskedrycker ska ändras i enlighet med de föreslagna skattehöjningarna.

I propositionen har beaktats den ändring av lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker som det föreslagits att ska verkställas vid ingången av 2019 och där även skatten på öl, andra drycker som framställs genom jäsning och etylalkoholdrycker som innehåller högst 2,8 volymprocent alkohol höjs. Avsikten är att den skattemässiga behandlingen av läskedrycker och svaga alkoholdrycker som omfattas av alkoholbeskattningen ska vara enhetlig.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna skattehöjningen beräknas öka intäkterna av läskedrycksskatten med 25 miljoner euro per år. Med beaktande av tidpunkten för betalningen av punktskatten uppgår ökningen av skatteintäkterna år 2019 dock till cirka 23 miljoner euro.

Höjningen av läskedrycksskatten ökar priset på de drycker som omfattas av skatten och minskar konsumtionen av dem. Med beaktande av mervärdesskatten ökar skattehöjningen priset på

sockerfria drycker med ca 1,1 cent per liter och priset på sockerhaltiga drycker med cirka 5,7 cent per liter. När det gäller koncentrat mångdubblas skattehöjningens verkan på basis av utspädningsförhållandet, dvs. den slutliga mängd dryck som fås av koncentratet, varvid skattehöjningen i eurobelopp är mångdubbel. I förhållande till mängden slutlig dryck är beskattningen dock även i fortsättningen neutral jämfört med beskattningen av drycker som dricks som sådana.

Bedömningen av skattehöjningens pris- och konsumtionsverkningar försvåras av att de skattepliktiga produkterna på många sätt avviker från varandra. I genomsnitt beräknas skattehöjningen öka priset på sockerhaltiga drycker med cirka tre procent och priset på sockerfria drycker med cirka en procent. Prisförändringarna varierar dock betydligt beroende på produktens utgångspris. När det gäller drycker med ett billigare literpris kan den procentuella verkan på priserna bli över tio procent, men å andra sidan blir inverkan på dyra drycker liten, framför allt när det gäller sockerfria drycker. I tabellen nedan anges uppskattningar över prisförändringen när det gäller typiska exempeldrycker. Prisförändringarna har beräknats med antagandet att priserna stiger med ett belopp som motsvarar skatteförändringen, men det är möjligt att prisförändringarna inte blir så stora.

Tabell 3. Skattehöjningens inverkan på priserna på exempelprodukter

Exempeldryck	Pris 2018, eur/l	Prisförändring, eur/l	Prisförändring, %
Sockerhaltiga			
Läskedryck, genomsnittspris	1,50	0,06	3,8 %
Läskedryck, förmånlig	0,50	0,06	11,4 %
Apelsinsaft	1,40	0,06	4,1 %
Saftkoncentrat, 1:4	2,00	0,23	11,4 %
Saftkoncentrat, 1:8	7,00	0,46	6,5 %
Sockerfria			
Läskedryck, sockerfri	1,50	0,01	0,8 %
Mineralvatten	1,20	0,01	1,0 %
Saftdryck, sockerfri	1,20	0,01	1,0 %
Saftkoncentrat, sockerfritt 1:4	2,00	0,05	2,3 %

Till följd av höjningen av läskedrycksskatten beräknas konsumtionen av sockerhaltiga läskedrycker minska med i genomsnitt några procent och konsumtionen av sockerfria drycker med mindre än det. Inverkan är dock i stor utsträckning beroende av produktgrupp. Konsumtionsminskningen i fråga om sockerhaltiga drycker kan beroende på produkt beräknas uppgå till 1—10 procent och konsumtionsminskningen i fråga om sockerfria drycker till 0,5—3 procent. Vid beräkningen av konsumtionsförändringen har använts en priselasticitet på -0,9 (Gustavsen 2005: Public Policies and the Demand for Carbonated Soft Drinks: A Censored Quantile Regression Approach). Eftersom punktskatten relativt sett påverkar produkter med det billigaste literpriset mera, kan man anta att skattehöjningen vanligen i genomsnitt minskar efterfrågan på just dessa produkter. Dessutom kan konsumenternas konsumtionsvanor skilja sig mycket i fråga om olika produkter. Därför kan också efterfrågan på produkter med samma pris förändras olika kraftigt. Den ökade skatteskillnaden mellan sockerhaltiga och sockerfria drycker kan också öka konsumtionsövergången till sockerfria drycker.

Förändringen av konsumentprisindex förutspås på grund av skattehöjningen vara knappt 0,02 procentenheter större än utan en höjning.

Den minskade efterfrågan på läskedrycker på grund av skattehöjningen kan få återverkningar på den inhemska dryckesindustrins produktionsmängder. Den ökade skatteskillnaden mellan sockerhaltiga och sockerfria drycker kan också öka produktionsövergången från sockerhaltiga till sockerfria drycker.

Genomförandet av de prisförändringar som skattehöjningen medför orsakar företagen i viss utsträckning kostnader av engångsnatur.

I förhållande till de disponibla inkomsterna påverkar höjningen av läskedrycksskatten mest privathushåll med låga inkomster, eftersom punktskatten på läskedrycker i förhållande till hushållens inkomster utgör en större andel av de disponibla inkomsterna i de lägre inkomstklasserna än i de högre inkomstklasserna. Inverkan på inkomstskillnaderna mellan privathushållen är dock liten. Beräknat på basis av Statistikcentralens konsumtionsundersökning 2016 skulle skattehöjningen minska de disponibla inkomsterna för inkomstdecilen med de lägsta inkomsterna med 0,03 procent och för inkomstdecilen med de högsta inkomsterna med uppskattningsvis 0,01 procent, medan medelvärdet för samtliga privathushåll är ca 0,02 procent.

Eftersom konsumtionsuppgifterna rapporteras per hushåll är det inte möjligt att utifrån materialet entydigt bedöma de könsrelaterade konsekvenserna av skatteförändringen.

Uppdateringarna av informationssystemen i samband med att skattehöjningen verkställs orsakar myndigheterna smärre kostnader av engångsnatur.

3.2 Konsekvenser för folkhälsan

Genom propositionen eftersträvas en ökning av statens skatteinkomster, varutöver målet är att stärka den skattemässiga styrningen från konsumtion av sockerhaltiga drycker till konsumtion av sockerfria produkter. Skattehöjningen förväntas bli överförd till konsumentpriserna, vilket kan antas minska konsumtionen. Ökningen av skatteskillnaden mellan sockerhaltiga och sockerfria drycker kan också medföra att såväl produktutvecklingen som konsumtionen i större grad övergår till sockerfria produkter och på så sätt har en hälsofrämjande verkan. Det är dock mycket svårt att bedöma omfattningen av de kostnadsbesparingar som detta orsakar.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet.

Ändringen ansluter sig till regeringsprogrammet för statsminister Sipiläs regering. Enligt de skattepolitiska riktlinjerna i programmet ska tyngdpunkten i beskattningen överföras från beskattning av arbete och företagande till i synnerhet miljöskatter. I samband med förhandlingarna om budgetpropositionen för 2019 beslutade regeringen i augusti 2018 höja punktskatten på läskedrycker med 25 miljoner euro på årsnivå som motvikt till skattegrundsändringarna som lindrar beskattningen av arbete.

Av tidtabellsskäl har regeringspropositionen inte sänts för utlåtande. Utkastet till regeringsproposition har dock sänts till rådet för bedömning av lagstiftningen.

5 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2019 och avses bli behandlad i samband med den.

Propositionen har även samband med regeringens proposition med förslag till lag om ändring av bilagan till lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker, som överlämnas till riksdagen samtidigt med föreliggande proposition. Höjningen av punktskatten på sockerhaltiga läskedrycker har dimensionerats så att den skattemässiga behandlingen av läskedrycker och alkoholdrycker med mycket liten alkoholhalt ska vara enhetlig.

6 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2019.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av bilagan till lagen om punktskatt på läskedrycker

I enlighet med riksdagens beslut
ändras bilagan till lagen om punktskatt på läskedrycker (1127/2010), sådan bilagan lyder i lag 1535/2016, som följer:

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 4 oktober 2018

Statsminister

Juha Sipilä

Finansminister Petteri Orpo

PUNKTSKATTETABELL

Tulltariffnummer	Produkt	Produktgrupp	Skattebelopp
2009	Frukt- och bärsaft (inbegripet druvmust) samt grönsaks-saft, ojäst och utan tillsats av alkohol, även med tillsats av socker eller annat sötningsmedel (med en alkoholhalt av högst 0,5 volymprocent):	1	27,0 cent/l
	- sockerfria	1A	12,0 cent/l
ur 2106	Livsmedelsberedningar, inte nämnda eller inbegripna nå- gon annanstans: – produkter, icke alkoholhaltiga eller med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent, lämpliga att användas för framställning av läskedrycker:		
	– – dryckesingredienser i fast form	2	1,72 €/kg
	- sockerfria	2A	1,04 €/kg
	– – andra	3	27,0 cent/l
	- sockerfria	3A	12,0 cent/l
2201	Vatten, inbegripet naturligt eller konstgjort mineralvatten samt kolsyrat vatten, utan tillsats av socker eller annat sötningsmedel och inte smaksatt; is och snö: – med undantag av is och snö	4A	12,0 cent/l
2202	Vatten, inbegripet mineralvatten och kolsyrat vatten, med tillsats av socker eller annat sötningsmedel eller smak- satt, samt andra alkoholfria drycker, med undantag av frukt- och bärsaft samt grönsakssaft enligt nr 2009 (med en alkoholhalt av högst 0,5 volymprocent): – med undantag av icke-smaksatta växtbaserade drycker	5	27,0 cent/l
	- sockerfria	5A	12,0 cent/l
ur 2204	Vin av färska druvor, inbegripet vin som tillsatts alkohol; druvmust, annan än sådan enligt nr 2009 (med en alko- holhalt av mer än 0,5 volymprocent): – med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent	6	27,0 cent/l
	- sockerfria	6A	12,0 cent/l
ur 2205	Vermouth och annat vin av färska druvor, smaksatt med växter eller aromatiska ämnen (med en alkoholhalt av mer än 0,5 volymprocent): – med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent	7	27,0 cent/l
	- sockerfria	7A	12,0 cent/l
ur 2206	Andra jästa drycker (t.ex. cider, päronvin och mjöd); blandningar av jästa drycker samt blandningar av jästa drycker och alkoholfria drycker, inte nämnda eller inbe- gripna någon annanstans (med en alkoholhalt av mer än 0,5 volymprocent): – med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent, med undantag av blandningar av öl och alkoholfria drycker	8	27,0 cent/l

RP 166/2018 rd

ur 2208	- sockerfria	8A	12,0 cent/l
	Odenaturerad etylalkohol (etanol) med en alkoholhalt av mindre än 80 volymprocent; sprit, likör och andra spritdrycker (med en alkoholhalt av mer än 0,5 volymprocent):		
	– drycker med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent:		
	– – kolsyrade	9	27,0 cent/l
	- sockerfria	9A	12,0 cent/l
ur 3302	– – andra	10	27,0 cent/l
	- sockerfria	10 A	12,0 cent/l
	Blandningar av luktämnen samt blandningar (inbegripet alkohollösningar) på basis av ett eller flera luktämnen, av sådana slag som används som råvaror inom industrin; andra beredningar baserade på luktämnen, av sådana slag som används för framställning av drycker:		
	– av sådana slag som används inom livsmedelsindustrin eller vid industriell tillverkning av drycker:		
ur 3824	– – av sådana slag som används vid industriell tillverkning av drycker, med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent:	11	27,0 cent/l
	- sockerfria	11A	12,0 cent/l
	Kemiska produkter samt preparat från kemiska eller närstående industrier (inbegripet sådana som består av blandningar av naturprodukter), inte nämnda eller inbegripna någon annanstans:		
	– mineralsaltlösningar lämpliga för tillverkning av drycker	12	27,0 cent/l
	- sockerfria	12A	12,0 cent/l

Lag

om ändring av bilagan till lagen om punktskatt på läskedrycker

I enlighet med riksdagens beslut
ändras bilagan till lagen om punktskatt på läskedrycker (1127/2010), sådan bilagan lyder i lag 1535/2016, som följer:

Gällande lydelse

Tulltariffnummer	Produkt	Produktgrupp	Skattebelopp
2009	Frukt- och bärsaft (inbegripet druvmust) samt grönsaks-saft, ojäst och utan tillsats av alkohol, även med tillsats av socker eller annat sötningsmedel (med en alkoholhalt av högst 0,5 volymprocent):	1	22,0 cent/l
	- sockerfria	1A	11,0 cent/l
ur 2106	Livsmedelsberedningar, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans: – produkter, icke alkoholhaltiga eller med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent, lämpliga att användas för framställning av läskedrycker: – – dryckesingredienser i fast form - sockerfria – – andra - sockerfria	2 2A 3 3A	1,4 €/kg 95 cent/kg 22,0 cent/l 11,0 cent/l
2201	Vatten, inbegripet naturligt eller konstgjort mineralvatten samt kolsyrat vatten, utan tillsats av socker eller annat sötningsmedel och inte smaksatt; is och snö: – med undantag av is och snö	4A	11,0 cent/l
2202	Vatten, inbegripet mineralvatten och kolsyrat vatten, med tillsats av socker eller annat sötningsmedel eller smaksatt, samt andra alkoholfria drycker, med undantag av frukt- och bärsaft samt grönsakssaft enligt nr 2009 (med en alkoholhalt av högst 0,5 volymprocent): – med undantag av icke-smaksatta växtbaserade drycker - sockerfria	5 5A	22,0 cent/l 11,0 cent/l
ur 2204	Vin av färska druvor, inbegripet vin som tillsatts alkohol; druvmust, annan än sådan enligt nr 2009 (med en alkoholhalt av mer än 0,5 volymprocent): – med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent - sockerfria	6 6A	22,0 cent/l 11,0 cent/l
ur 2205	Vermouth och annat vin av färska druvor, smaksatt med växter eller aromatiska ämnen (med en alkoholhalt av		

RP 166/2018 rd

	mer än 0,5 volymprocent):		
	– med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent	7	22,0 cent/l
	– sockerfria	7A	11,0 cent/l
ur 2206	Andra jästa drycker (t.ex. cider, päronvin och mjöd); blandningar av jästa drycker samt blandningar av jästa drycker och alkoholfria drycker, inte nämnda eller inbe- gripna någon annanstans (med en alkoholhalt av mer än 0,5 volymprocent):		
	– med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent, med undantag av blandningar av öl och alkoholfria drycker	8	22,0 cent/l
	– sockerfria	8A	11,0 cent/l
ur 2208	Odenaturerad etylalkohol (etanol) med en alkoholhalt av mindre än 80 volymprocent; sprit, likör och andra sprit- drycker (med en alkoholhalt av mer än 0,5 volympro- cent):		
	– drycker med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent:		
	– – kolsyrade	9	22,0 cent/l
	– – sockerfria	9A	11,0 cent/l
	– – andra	10	22,0 cent/l
	– – sockerfria	10 A	11,0 cent/l
ur 3302	Blandningar av luktämnen samt blandningar (inbegripet alkohollösningar) på basis av ett eller flera luktämnen, av sådana slag som används som råvaror inom industrin; andra beredningar baserade på luktämnen, av sådana slag som används för framställning av drycker:		
	– av sådana slag som används inom livsmedelsindustrin eller vid industriell tillverkning av drycker:		
	– – av sådana slag som används vid industriell tillverk- ning av drycker, med en alkoholhalt av högst 1,2 volym- procent:	11	22,0 cent/l
	– – sockerfria	11A	11,0 cent/l
ur 3824	Kemiska produkter samt preparat från kemiska eller när- stående industrier (inbegripet sådana som består av blandningar av naturprodukter), inte nämnda eller inbe- gripna någon annanstans:		
	– mineralsaltlösningar lämpliga för tillverkning av drycker	12	22,0 cent/l
	– sockerfria	12A	11,0 cent/l

RP 166/2018 rd

Föreslagen lydelse

Tulltariffnummer	Produkt	Produktgrupp	Skattebelopp
2009	Frukt- och bärsaft (inbegripet druvmust) samt grönsaks-saft, ojäst och utan tillsats av alkohol, även med tillsats av socker eller annat sötningsmedel (med en alkoholhalt av högst 0,5 volymprocent):	1	27,0 cent/l
	- sockerfria	1A	12,0 cent/l
ur 2106	Livsmedelsberedningar, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans: – produkter, icke alkoholhaltiga eller med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent, lämpliga att användas för framställning av läskedrycker: – – dryckesingredienser i fast form	2	1,72 €/kg
	- sockerfria	2A	1,04 €/kg
	– – andra	3	27,0 cent/l
	- sockerfria	3A	12,0 cent/l
2201	Vatten, inbegripet naturligt eller konstgjort mineralvatten samt kolsyrat vatten, utan tillsats av socker eller annat sötningsmedel och inte smaksatt; is och snö: – med undantag av is och snö	4A	12,0 cent/l
2202	Vatten, inbegripet mineralvatten och kolsyrat vatten, med tillsats av socker eller annat sötningsmedel eller smaksatt, samt andra alkoholfria drycker, med undantag av frukt- och bärsaft samt grönsakssaft enligt nr 2009 (med en alkoholhalt av högst 0,5 volymprocent): – med undantag av icke-smaksatta växtbaserade drycker	5	27,0 cent/l
	- sockerfria	5A	12,0 cent/l
ur 2204	Vin av färska druvor, inbegripet vin som tillsatts alkohol; druvmust, annan än sådan enligt nr 2009 (med en alkoholhalt av mer än 0,5 volymprocent): – med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent	6	27,0 cent/l
	- sockerfria	6A	12,0 cent/l
ur 2205	Vermouth och annat vin av färska druvor, smaksatt med växter eller aromatiska ämnen (med en alkoholhalt av mer än 0,5 volymprocent): – med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent	7	27,0 cent/l
	- sockerfria	7A	12,0 cent/l
ur 2206	Andra jästa drycker (t.ex. cider, päronvin och mjöd); blandningar av jästa drycker samt blandningar av jästa drycker och alkoholfria drycker, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans (med en alkoholhalt av mer än 0,5 volymprocent): – med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent, med undantag av blandningar av öl och alkoholfria drycker	8	27,0 cent/l

RP 166/2018 rd

ur 2208	- sockerfria	8A	12,0 cent/l
	Odenaturerad etylalkohol (etanol) med en alkoholhalt av mindre än 80 volymprocent; sprit, likör och andra spritdrycker (med en alkoholhalt av mer än 0,5 volymprocent):		
	– drycker med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent:		
	– – kolsyrade	9	27,0 cent/l
	- sockerfria	9A	12,0 cent/l
ur 3302	– – andra	10	27,0 cent/l
	- sockerfria	10 A	12,0 cent/l
	Blandningar av luktämnen samt blandningar (inbegripet alkohollösningar) på basis av ett eller flera luktämnen, av sådana slag som används som råvaror inom industrin; andra beredningar baserade på luktämnen, av sådana slag som används för framställning av drycker:		
	– av sådana slag som används inom livsmedelsindustrin eller vid industriell tillverkning av drycker:		
	– – av sådana slag som används vid industriell tillverkning av drycker, med en alkoholhalt av högst 1,2 volymprocent:	11	27,0 cent/l
ur 3824	- sockerfria	11A	12,0 cent/l
	Kemiska produkter samt preparat från kemiska eller närstående industrier (inbegripet sådana som består av blandningar av naturprodukter), inte nämnda eller inbegripna någon annanstans:		
	– mineralsaltlösningar lämpliga för tillverkning av drycker	12	27,0 cent/l
	- sockerfria	12A	12,0 cent/l